

Izložba „Obitelj Truhelka za svoj Osijek i buduće naraštaje“

Krpeljević, Ljiljana; Nađ, Melita; Carette, Celine

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2020**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:206:423033>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-05**

Repository / Repozitorij:

[RGIKO - Repository of the City and University Library Osijek](#)

Izložba „Obitelj Truhelka za svoj Osijek i buduće naraštaje“

Mjesec hrvatske knjige 2020. godine obilježen je u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek predstavljanjem osječkih zavičajnika, nastavljajući lijepu tradiciju nazvanu „Zavičajne priče“. Četvrta izložba u nizu posvećena je životu i radu obitelji Truhelka; učitelju i pedagogu Antunu Vjenceslavu Truhelki, majci Mariji, učiteljici i književnici Jagodi, povjesničaru umjetnosti i muzeologu Ćiri i natporučniku Karlu Dragošu Truhelki.

U Mursiani, bogatoj zavičajnoj zbirci Gradske i sveučilišne knjižnice izabrani su i izdvojeni vrijedni naslovi i predmeti iz ostavštine obitelji Truhelka, koja je svojim radom, zalaganjem i ljubavi prema svom gradu zadužila sve nas, stoga se izložbom posjetitelje željelo bolje upoznati s njihovim radom, ostavštinom i značajem.

Izložba „Obitelj Truhelka za svoj Osijek i buduće naraštaje“ osmišljena je tako da posterima budu prikazana postignuća obitelji Truhelka, koja je za grad Osijek i Hrvatsku u društvenom i kulturnom pogledu učinila zaista mnogo. Dizajnom i izgledom postera namjera je bila prikazati duh vremena i sâm grad Osijek u periodu kada su oni u njemu živjeli i radili.

U vitrinama su izložene vrijedne knjige, radovi oca Antuna te različita izdanja najpoznatijih djela Jagode Truhelke te mnoštvo knjiga, članaka i radova koji svjedoče o raznolikosti znanstvenog interesa Ćire Truhelke. Kako bi bio dočaran duh vremena, druge polovice 19. i prve polovice 20. stoljeća, izložba je obogaćena osobnim predmetima, slikama i obiteljskom korespondencijom, darom praunuka Aleksandra von Reisnera Zavičajnoj zbirci Knjižnice.

Poster su zasebno imenovani jer je istraživanjem građe o obitelji uočeno kako su se vrlo često Truhelke vodili jednim motom - *kako u životu tako i radu*.

Za potrebe izložbe izrađeno je pet postera. Naslovni je imenovan „Dobrota je, doista, najveća mudrost“, a daje prikaz obiteljskog stabla koje započinje majkom Marijom (rođ. Schön) i ocem Antunom, grana se preko njihove djece: Jagode, Ćire i Dragoša čije se obiteljsko stablo nastavlja do danas.

Drugi je poster u cijelosti posvećen roditeljima Truhelka, glavi obitelji Antunu Vjenceslavu Truhelki, liberalnom učitelju i pedagogu, glazbeniku i osebujnom roditelju. Svoja odgojna načela zajedno sa suprugom Marijom primjenjuje i u svojoj obitelji. Moto je postera „Misliti, govoriti, čitati (*razumeti*) i pisati.“ Namjera je bila time naglasiti koliko su u ovoj obitelji bili cijenjeni znanje, knjige i čitanje, a posebice hrvatski jezik.

Ćiri Truhelki u cijelosti je posvećen treći poster. Po struci povjesničar umjetnosti, a po interesima i radu arheolog, povjesničar, etnograf. Čovjek koji je istraživao i spašavao stečke, iščitavajući zapise s njih i proučavajući pismo srednjovjekovne Bosne (on ga je i prvi imenovao) – bosančicu. Istražujući Ilirske iskopine, pronalazi natpise, a u želji da ih objasni pronalazi poveznice s albanskim jezikom i kulturom te prvi postavlja znanstvenu teoriju o Ilirskom podrijetlu Albanaca. Stoga je njemu posvećen poster naslovljen motom „Pronaći i očuvati od zaborava“.

Dragoš Truhelka najmlađi je član obitelji i svoj je životni poziv odredio već u najranijoj dobi igrajući se „sodoje“ (vojnika). Vojnik je doista i postao. Naime, bio je natporučnik 78. pješачke Šokčevićeve pukovnije i na strani Austro-ugarske vojske borio se u Prvom svjetskom ratu. Jedini je nastavio živjeti u Osijeku i u svojoj obiteljskoj kući u Strossmayerovoj ulici sačuvao je obiteljske knjige i uspomene. Izraziti domoljub Dragoš je jedan od začetnika izrade spomenika palom vojniku kojeg je, u spomen svim poginulim vojnicima Šokčevićeve pukovnije, izradio kipar Robert Frangeš Mihanović 1897. godine, a slika spomenika postaje ex-libris obiteljske knjižnice koja se danas čuva u knjižnici Muzeja Slavonije u Osijeku. Poster posvećen njemu nazvan je „Lijepa naša domovino, oj junačka zemljo mila.“.

Posljednji, peti poster posvećen je Jagodi, javnosti najpoznatijoj članici obitelji Truhelka i nazvan je „Svijetli sancij – priče djetinjice“, koristeći pri tome naziv koji je sama upotrijebila govoreći o svome književnom radu. Jagoda je bila nadahnuta učiteljica i prosvjetna radnica, a sebe nije vidjela kao književnicu. No, upravo njezina zbirka pripovijedaka „Zlatni danci“ otvara novo poglavlje u hrvatskoj književnosti, a posebno u književnosti za djecu. Svoj Osijek i rijeku Dravu opisala je okom umjetnika te doista zaslužila naziv „literarne dame“, kako ju je nazvao književni kritičar Matko Peić.

Tragovi rada obitelji Truhelka mogu se pronaći i danas u književnom svijetu, muzeologiji, obrazovanju pa i u kulturno-turističkom značaju Osijeka. U najljepšoj osječkoj ulici, Europskoj aveniji, uz zgradu Županijskog suda, nalazi se bista Ćire Truhelke, koju je izradio Vanja Radauš. Pogled Ćire Truhelke usmjeren je prema drugoj strani ulice, gdje se ispred ulaza u Gradsku i sveučilišnu knjižnicu nalazi bista njegove starije sestre Jagode.

Ljiljana Krpeljević, viša knjižničarka

kljilja@gskos.hr

Melita Nađ, dipl. knjižničarka

melita@gskos.hr

Celine Carette, mag. cult.

ccline@gskos.hr